

Lovforslag nr. L 23. Fremsat den 28. november 2007 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland

(Udvidelse af undervisningspligten)

§ 1

I lov nr. 579 af 29. november 1978 om folkeskolen i Grønland foretages følgende ændringer:

1. § 1, 2. pkt., ophæves.

2. § 2, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Der er mindst 9 års undervisningspligt i Grønland.«

3. I § 2, stk. 2, ændres »8« til: »9«.

4. § 4, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

F. t. l. vedr. folkeskolen i Grønland

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Undervisningsministeren fremsatte den 4. oktober 2007 forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland (Udvidelse af undervisningspligten). Lovforslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet, inden der blev udskrevet folketingsvalg.

Nærværende lovforslag er en genfremsættelse af ovennævnte lovforslag uden ændringer.

Lovforslaget er en følge af Grønlands Hjemmestyres ønske om udvide undervisningspligten fra 9 år til 10 år.

Lov om folkeskolen i Grønland (lov nr. 579 af 29. november 1978 – se Folketingstidende 1978-1978 (L 579), Folketingets Forhandlinger spalte 301, 520, 2129, 2534, Tillæg A spalte 315, Tillæg B spalte 83 samt Tillæg C spalte 73) er en bemyndigelseslov, hvorefter hjemmestyret ved landstingsforordning selv fastsætter nærmere regler om folkeskolen i Grønland, herunder om folkeskolens formål og styrelse, om undervisningspligtens opfyldelse og om ydelse af uddannelsesstøtte til skoleelever. Ifølge loven er der 9 års undervisningspligt i Grønland.

Fra 1998 til 2005 blev grundlaget for en reform af den grønlandske folkeskoleordning udarbejdet. Arbejdet resulterede i, at folkeskolen blev struktureret som et 10-årigt undervisningsforløb, inddelt i tre trin, der hver udgør et sammenhængende fagligt og pædagogisk forløb. Dette gælder også det sidste trin (ældstetrinnet), der omfatter de tre sidste skoleår. Ældstetrinnet afsluttes med prøver i 10. klasse svarende til 9. klasse i Danmark. Elever, der i dag som følge af undervisningspligtens ophør forlader folkeskolen efter to af de tre sidste år, bliver således stillet ringere end elever, der afslutter hele det 10-årige undervisningsforløb, såvel kundskabs- og dannelsesmæssigt som med hensyn til de reelle og formelle muligheder for videre uddannelse.

Som anført er undervisningspligten i Grønland 9 år. Grønlands Hjemmestyre er således afskåret fra selv at

udvide undervisningspligten ud fra en vurdering af grønlandske behov og forudsætninger. Allerede fra den 1. januar 1980, hvor hjemmestyret overtog folkeskoleområdet, blev det fastsat, at undervisningspligten indtræder allerede i børnehaveklassen, som i Grønland benævnes 1. klasse. Som følge heraf ophører den grønlandske undervisningspligt allerede på det tidspunkt, hvor eleven alene har modtaget undervisning, der svarer til undervisningen på 8. klassetrin i Danmark.

Med forslaget bemyndiges hjemmestyret til at udvide undervisningspligten ud over 9 år. Se bemærkningerne til § 1, nr. 2.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget indeholder ingen økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for stat, regioner og kommuner.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indeholder ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

4. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indeholder ingen administrative konsekvenser for borgerne.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

7. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Landsstyret har været inddraget i forudgående drøftelser om lovforslagets indhold. Lovforslaget har herefter inden fremsættelsen været forelagt Grønlands Hjemmestyre, der ved brev af 30. april 2007 har tilsluttet sig lovforslaget.

8. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser /mindreudgifter	Negative konsekvenser /merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lovforslaget indeholder ingen økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for stat, kommuner og regioner	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Sondringen mellem en 9-årig hovedskole og videreførelse med undervisning i yderligere et antal år udgår til fordel for den undervisningsstruktur, som Grønlands Hjemmestyre fastsætter.

Til nr. 2

Forslaget indebærer, at undervisningspligten er mindst 9 år. Det giver mulighed for, at Grønlands Hjemmestyre kan udvide undervisningspligten. Hjemmestyret har oplyst, at det efter en vedtagelse af dette lovforslag vil gennemføre landstingsforordning om udvidelse af undervisningspligten til 10 år.

Til nr. 3

Forslaget er en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 2.

Til nr. 4

Den gældende lov anfører, at ophold på kostskoler i Grønland og Danmark for børn i den undervisningspligtige alder er vederlagsfri, når kostskoleopholdet er tilrettelagt gennem folkeskolen i Grønland.

Denne bestemmelse er ifølge Grønlands Hjemmestyre uden praktisk betydning, da Grønland ikke længere har kost- eller realskoler i Danmark, og foreslås derfor ophævet.

Sikringen af et barns mest hensigtsmæssige undervisning eller den bedst mulige udnyttelse af folkeskolens kapacitet medfører ikke kostskoleophold i Grønland og Danmark på nuværende tidspunkt, da den grønlandske folkeskole er blevet udbygget både fagligt og geografisk.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2008.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

I lov nr. 579 af 29. november 1978 om folkeskolen i Grønland foretages følgende ændringer:

§ 1. Folkeskolen i Grønland er en offentlig skole. Folkeskolen består af en 9-årig hovedskole og kan videreføres med undervisning i yderligere et antal år.

1. § 1, 2. pkt., ophæves.

§ 2. Der er 9 års undervisningspligt i Grønland. Undervisningspligten omfatter ethvert barn, der bor i Grønland eller skal opholde sig i Grønland i mindst 6 måneder.

2. § 2, stk. 1, 1. pkt., affattes således:
»Der er mindst 9 års undervisningspligt i Grønland.«

Stk. 2. Når særlige grunde taler derfor, kan et barn dog fritages for undervisning efter 8 års undervisning.

3. I § 2, stk. 2. ændres »8« til: »9«.

Stk. 3. ...

Stk. 4. ...

§ 4. Undervisningen i folkeskolen er vederlagsfri. Det samme gælder ophold på kostskoler i Grønland og Danmark for børn i den undervisningspligtige alder, når kostskoleopholdet er tillægt gennem folkeskolen i Grønland.

4. § 4, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

Stk. 2. ...

Til lovforslag nr. L 23. Skriftlig fremsættelse (28. november 2007)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland (Udvidelse af undervisningspligten)

(Lovforslag nr. L 23).

Lovforslaget er en uændret genfremsættelse af lovforslag nr. L 14, som blev fremsat den 4. oktober 2007, men som ikke nåede at blive færdigbehandlet, inden der blev udskrevet folketingsvalg.

Forslaget fremsættes efter anmodning fra Grønlands hjemmestyre.

Lovforslaget skal gøre det muligt for Grønlands hjemmestyre at udvide undervisningspligten i Grønland, således at eleverne ikke afslutter

folkeskolen efter 8. klassetrin, hvor de efter de nuværende regler har haft 9 års obligatorisk undervisning, da børnehaveklassen er obligatorisk i Grønland. Grønlands hjemmestyre ønsker at fastsætte en 10-års undervisningspligt, så eleverne først forlader folkeskolen efter 9. klassetrin.

Lovforslaget fastsætter undervisningspligten i Grønland til ”mindst 9 år” mod de nuværende ”9 år”.

Jeg skal anmode om, at der dispenseres fra 30-dages fristen i Folketingets Forretningsordens § 13, stk. 1, idet det bemærkes, at det er en forudsætning for hjemmestyrets udmøntningsplan, at lovforslaget vedtages inden udgangen af 2007.

Idet jeg henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.